

Sygn. akt IV U 358/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2016r. w S.

odwołania K. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 9 marca 2016 r. (Nr (...))

w sprawie K. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala dla K. T. prawo do emerytury od dnia (...)

Sygn. akt: IV U 358/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 9 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił K. T. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Fabryce (...) od 15 czerwca 1974r. do 31 sierpnia 1980r., od 1 listopada 1980r. do 31 lipca 1989r. i od 1 listopada 1990r. do 25 września 1991r., gdyż wykazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowiska pracy ,tj. ślusarz-spawacz i ślusarz nie są umieszczone w katalogu prac w szczególnych warunkach (decyzja z 9 marca 2016r. k.32 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył K. T. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że organ rentowy błędnie nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych okresu jego zatrudnienia w Fabryce (...), gdzie pracował przy wykonywaniu prób technicznych zmontowanych koparko-ładowarek po uprzednim zalaniu zbiornika paliwa olejem napędowym, a układu hydraulicznego olejem hydraulicznym. Próby te wykonywane były na stanowisku bez wyciągów, co powodowało, że był narażony na wdychanie niebezpiecznych spalin. Ponadto

przedmiotowe stanowisko znajdowało się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawaczy oraz stanowisk wyklejania wygłuszenia w koparce przy użyciu kleju butaprenu (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony K. T. w dniu(...) ukończył 60-ty rok życia. Uprzednio – w dniu 15 lutego 2016r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 15 lutego 2016r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy, uzupełniony pracą w gospodarstwie rolnym, w wymiarze 25 lat. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony nie wykazał, iż osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat. Podniósł, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Fabryce (...) od 15 czerwca 1974r. do 31 sierpnia 1980r., od 1 listopada 1980r. do 31 lipca 1989r. i od 1 listopada 1990r. do 25 września 1991r., gdyż wykazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowiska pracy ,tj. ślusarz-spawacz i ślusarz nie są umieszczone w katalogu prac w szczególnych warunkach.

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 9 marca 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 9 marca 2016r. k.32 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Fabryce (...), w O. w okresie od 1 września 1971r. do 31 lipca 1989r. Następnie przez żadnej przerwy – od 1 sierpnia 1989r. do 31 października 1990r. kontynuował zatrudnienie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. i dalej – od 1 listopada 1990r. do 25 września 1991r. w Fabryce (...) w O. (świadectwa pracy za łączny okres od 1 września 1971r. do 25 września 1991r. k.14-16 akt emerytalnych). W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony dwukrotnie korzystał z urlopu bezpłatnego – od 16 lipca 1990r. do 31 września 1990r. i od 1 lipca 1991r. do 25 września 1991r., co łącznie stanowi 5 miesięcy i 11 dni (w/w świadectwa pracy k.15-16 akt emerytalnych).

Początkowy okres zatrudnienia ubezpieczonego w Fabryce (...) w O. to okres kiedy ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku ucznia w oparciu o umowę o naukę zawodu zawartą w dniu 1 września 1971r. - ubezpieczony był wówczas małoletni – miał ukończone 15 lat (umowa o naukę zawodu z 1 września 1971r. - w aktach osobowych). Praca ubezpieczonego w charakterze ucznia trwała przez 3 lata szkolne i była połączona z nauką ubezpieczonego w przykładowej (...) Szkole Zawodowej w O.. W okresie tej nauki ubezpieczony przychodził do pracy przez dwa dni w tygodniu w pierwszym roku nauki, przez trzy dni w tygodniu w drugim roku nauki i przez cztery dni w tygodniu w trzecim roku nauki. Po ukończeniu nauki w szkole – od 15 czerwca 1974r. pracodawca zmienił stanowisko pracy ubezpieczonego ze stanowiska ucznia na ślusarza-spawacza (karta obiegowa zmiany stanowiska ubezpieczonego z 14 czerwca 1974r. - w aktach osobowych). Od tego czasu – 15 czerwca 1974r. do końca zatrudnienia ,tj. do 25 września 1991r., a zatem przez 17 lat, 3 miesiące i 11 dni, a po wyłączeniu w/w urlopów bezpłatnych, przez 16 lat i 8 miesięcy ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym jego stanowisko określane było zamiennie jako ślusarz-spawacz, ślusarz, ślusarz-operator (angaże – w aktach osobowych). Ubezpieczony pracował w wydziale montażu koparek. Na jego stanowisko pracy trafiały zmontowane koparki i do obowiązków ubezpieczonego należało wykonanie prób technicznych tych koparek przed skierowaniem ich to malowania. W celu dokonania tych prób ubezpieczony smarował wszystkie punkty smarownicze, zalewał paliwo do zbiornika paliwowego, płyny chłodzące oraz olej hydrauliczny do układu hydraulicznego. Następnie uruchamiał koparkę, wprowadzał oleje do cylindrów sprawdzając czy nie ma przecieków, następnie podnosił i opuszczał łyżkę koparki sprawdzając prawidłowość działania tych funkcji. Dalej zjeżdżał do wykonania prób silnika, hamulców i systemu hydraulicznego. Wjeżdżał do tzw. hamowni, gdzie sprawdzane były hamulce, sprawdzał czy nie ma przecieków oleju. W przypadku wychwycenia usterki obowiązkiem ubezpieczonego było jej usunięcie m.in. poprzez wymianę uszczelki lub spawanie elementów metalowych. W przypadku pomyślnego wyniku sprawdzenia koparki trafiała ona do malarni, a następnie do odbioru przez kontrolę jakości. Sprawdzenie wszystkich układów i funkcji jednej koparki zajmowało ubezpieczonemu jeden

dzień roboczy. W kabinie koparki, po jej uruchomieniu ciśnienie sięgało od 120 do 150 atmosfer. W przypadku mniejszej produkcji, pracodawca kierował ubezpieczonego na krótki okres do pracy na stanowisku robotnika transportowego. Sytuacje takie miały miejsce w dniach od 15 do 16 maja 1985r., od 3 do 7 marca 1986r. (pisma pracodawcy z 31 maja 1985r. i 10 marca 1986r. - w aktach osobowych). Jako robotnik transportowy ubezpieczony przewoził materiały i inne elementy między stanowiskami pracy na hali produkcyjnej np. ze stanowisk spawalniczych na malarnię (zeznania świadków: Z. S. i J. O. k.15-15v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.15v i 14-14v akt sprawy).

W okresie od 15 października 1997r. do 15 kwietnia 1998r., a zatem przez 6 miesięcy, a następnie od 15 października 1998r. do 31 grudnia 1998r., a zatem przez 2 miesiące i 15 dni (łącznie 8 miesięcy i 15 dni) ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie Gminy S. na stanowisku palacza co. Ubezpieczony obsługiwał piec wodny służący do ogrzania budynku urzędu gminy (świadczenia pracy z 15 kwietnia 1998r. i 27 października 2003r. k.18-19 akt emerytalnych, zeznania ubezpieczonego k.15v i 14-14v akt sprawy).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.26 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. T. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymaganą ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia, a także, że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia w Fabryce (...) w O., gdzie pracował przy dokonywaniu prób technicznych nowo wyprodukowanych koparko-ładowarek. Wskazywał również, że pracę swoją wykonywał w bezpośrednim sąsiedztwie spawalni i malarni. Na takie warunki pracy ubezpieczonego wskazał również jego pracodawca w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z 29 stycznia 2001r. (świadectwo k.17 akt emerytalnych). Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało słuszność twierdzeń ubezpieczonego co do wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach poczynając od 15 czerwca 1974r. (początek pracy po zakończonej nauce zawodu) do 25 września 1991r. ,tj. do zakończenia pracy w Fabryce (...), co po wyłączeniu okresów urlopu bezpłatnego (vide: ustalenia faktyczne)

stanowi 16 lat i 8 miesięcy. Podkreślić przy tym należy, że o zaliczeniu pracy do pracy w szczególnych warunkach nie decyduje fakt wykonywania pracy w sąsiedztwie stanowisk, na których praca jest wykonywana w szczególnych warunkach. Dla ustalenia, czy dana osoba wykonywała pracę w szczególnych warunkach istotne jest zbadanie, czy osoba ta osobiście wykonywała pracę zaliczaną do pracy w szczególnych warunkach. I tak, analizując okoliczności niniejszej sprawy i ustalenia oparte o dokumentację zgromadzoną w aktach osobowych ubezpieczonego oraz o spójne i logiczne zeznania współpracowników ubezpieczonego i zeznania samego ubezpieczonego Sąd doszedł do przekonania, że w rozpatrywanym okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach polegającą na kontroli międzyoperacyjnej w procesie produkcji maszyn budowlanych w postaci koparek i koparko-ladowarek. Przedstawione wyżej ustalenia Sądu pokazują, że na stanowisku określanym formalnie jako ślusarz-spawacz albo ślusarz i ślusarz-operator ubezpieczony wykonywał próby techniczne zmontowanych koparek w zakresie działania silnika, hamulców i systemu hydraulicznego odpowiedzialnego za prawidłowe działanie maszyny i jej funkcji (podnoszenia i opuszczania łyżki), przy czym prób tych dokonywał przed etapem malowania koparek i przed ostateczną kontrolą wyprodukowanych maszyn przez dział kontroli jakości. Nie ulega wątpliwości, że tego rodzaju pracę należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dział XIV poz.24 (tu: kontrola międzyoperacyjna), a także dział III poz.81 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do pracy w szczególnych warunkach zaliczyć należy również kilkudniowy okres pracy ubezpieczonego - w ramach powyższego zatrudnienia - na stanowisku robotnika transportowego przewożącego materiały między stanowiskami pracy, na których wykonywane były prace w szczególnych warunkach (stanowiska spawalnicze, lakiernicze), a to zgodnie z wykazem A dział III poz.67 (tu: transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie) załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Wreszcie do pracy w szczególnych warunkach zaliczyć należy okres zatrudnienia ubezpieczonego w Urzędzie Gminy S. od 15 października 1997r. do 15 kwietnia 1998r. oraz od 15 października 1998r. do 31 grudnia 1998r. - łącznie przez 8 miesięcy i 15 dni – na stanowisku palacza kotła wodnego typu przemysłowego zgodnie z wykazem A dział XIV poz.1 załącznika do przedmiotowego rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

Reasumując uznać należało, że ubezpieczony spełnia przesłankę 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Mając to na uwadze Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że K. T. przysługuje prawo do emerytury od (...) ,tj. od chwili ukończenia przez ubezpieczonego 60. roku życia.